

Erdélyi Híradó

Kedden, December 14-dikén $\left(\frac{12}{14}\right)$ 1830

Columbia—Portugallia—Nagybritannia—Franciaország—Belgaország—Németország
Austria—Muszkaország—Magyarország—Hirdetés.

COLUMBIA

A' Német azt mondja: "Betsülettel tartogtovább." — Az ánglus Courier egy katal levelezés és hivatali documentből az utolsó politikai változásokról Columbiában, egy hosszú tzikkejt ír, mint összezorított értelmét azon tudósításoknak. Szép volna leírni, de igen sok ide. Jobb essz elvárni, a' dolog' kimenetelét. Elég egyen most az, hogy ennek az, össze-húztára is hosszú tudósításnak a' legutolsó soraz: "Az egész tartomány vagy Köztársaság Bolivar mellett van."

PORTUGALLIA

A' National ezt írta Lissabonból nov 14-dikéről: "Nem lessz az amnestiának ömöme. D. Mig. nem veheti-rá magát, hogy fogoj Patriotákat kibotsássa. Az oct. 9-és 30-dikai Tanátsülésben, az ángl. Cabinétnak minden javallatját vissza vették. Madera-szigetet - sem adják már Angliának; mellyet elébb minden Minister oda-igért. Semmit-sem akar D. Mig. Anglia' részéről helybe-hagyni, 's azzal adolja azt, hogy Anglia, tsak a' szegény Portugalliát akarja nyaggatni 's szegényitei. Mindenik felekezt az országban helybe-hagya ebben a' részben a' D. Mig. tsekedetét. — A' fogdosások hatalmason foljak. A' Cranganori Érseket és a' Francanusok' Priorját tömlöztbe vetették.

Oct. 25-dikén, egy hajó, tele Liberalisokkal indítatott-el Afrikába.

NAGYBRITANNIA

Az alsó Ház' nov. 12-dikei ülésében tartott beszéde Brougham Úrnak a' Civillistát megvisgáló Biztosság' felállításá mellett: "Az utolsó meghatározás, történt; úgy mond, 1815-ben. A' nép, jobban érti most a' maga' javát mint akkor, és, fájdalom, kevesebbé bízik az országglószékhez és a' Parlemténhez. Azt is oktalanságnak gondolom, sőt igazságtalanságnak a' Király ellen, hogy az ő' civillistájába olyan dolgokat vesznek-fel, mellyek éppen nem odavalók, úgy hogy ő, három-, négy-annyiba látzik kerülni az ország-nak, mint a' mennyit az ő' valóságos költsége teszen. Hamis egybe-hasonlításokat okoz ez, a' publicumban. "Nézzétek (így szóllanak) a' külömséget egy republica és egy monarchia között. Az észak-amerikai Eggy. Státusok' Elölülőjének a' tartása 5-6 ezer font sterlingbe kerül esztendőnként, midőn az ánglus Királyé több 1 milliónál. "Milton, azért tette a' Köztársaságot elébbvalónak a' Monarchiánál, mivel' az ő' szava szerént, egy monarchiának a' tsupa vesztegetése, több volna mint szükséges egy egész republica' eltartására. Ezért volna jó kihagyni a' civillistából a' Követek' tartását és sok más

nem odavalókat. Sokan beszéltek még éről, 's a' többi értekezést 15-dikére halasztották.

Hardinge Henry Úr az irlandi nép' felszámolását javallotta. Az első esméretes megszámlálás, úgymond, 1672-ben esett, 's volt a' lelkek' száma 1,100,000; 1751-ben, 2,000,000 volt az; 1788-ban 2,845,000; 1813-ban 5,557,000; 1821-ben 6,801,827. — Ezekből, kitettzik, hogy az utolsó 90 esztendő alatt Irland' lakosainak a' száma megháromszorosodott, a' legutolsó 45 esztendő alatt pedig két-nyira szaporodott.

* A' Morning Herald szerint Wellington Hg-nek az a' szándéka, hogy az új Ministerium ellen semmi alattomos (factios) oppositiot nem formál; valamint a' tory-Standard szerint, a' Torie-k se mozdítanak ellene, semmit, sőt inkább, segíteni fogják azt: ellenben a' Peel- és Dawson-felekezet dühös ellenkezést készítenek, és, a' mi tsaknem hihetetlen, keresik már a' recutakat, még azok között is, a' kiket azelőtt elárultak és szidalmaztak.

London, nov. 18. — Két fő-oka volt annak, hogy a' Wellington Hg. kormányozása a' nemzet' bosszúságát magára húzta, 's ötet egyetlenegy esteli tsata az alsó Házban, 10 más miniszterekkel együtt, kényszerítették hivatalját letenni. A' két fő-ok között — mert apróbb okok többen is vannak — első a' mindennel-köz meg-nemelégedés a' Minisztereknek a' királyszéki Beszédben kimondott hajlandóságával, hogy azt a' gyűlöletes belé-avatkozás-systemát az európai Státusok' belső ügyebajában, bizonyos esetekben, ismét szokásba vennék. Peel Miniszternek és Murray Úrnak minden mentegetései az alsó Házban, minden engesztelő magyarázatjaik semmit nem használtak a' Kösség' megnyugosztalására mondott szá-

vaikról, mellyeket ők a' Királynak a' szá-jába adtak, hogy ŐFge. "meghatározta magában, Szövetségeseivel együtt, ama' mindennel köz Státuskötéseket fenn-tartani, mellyek Európa' politikai systemáját teremtették" Ezen szókbau mondotta-ki a' Hertzeg' értelme magát, 's az ország' elérte az; számkivetésbe akarták már egyszer valahára küldeni a' Castlereagh által behozott systemát, a' külső politika felett. — Másik fő-ok volt a' Htzg. kinyilatkozása a' felső Házban, hogy magát minden parlament-reformálásának ellene akarja szegezni. Ez, az egész országot mozgásba indította. A' londoni Kösség-tanáts olyan Végzéseket tett-fel nov. 15-dikén, egy gyűlésében, melyben a' Lordmayer előlülösködött, mellyekben a' Htzg. szavait rossz neven vették; 's azou meghatározásokat a' Sheriffek által nyújtották-be a' Parlamentbe. — A' birminghami politikai Unió (Társaság), még-tovább ment, 's követelte a' Királytól minden Ministerium' letételét. Elég az, hogy nov. 2-dika-olta, a' legislatura' kinyitónap-jától-fogva, egészen eltréfáltak a' Miniszterek a' nemzet' bizodalmit, minekutánna az Ultra-Tory-k őket már régen oda-hagyták. Szerentsére, megöltalmazta Anglia' geniussa az országot egy mód nélkül hosszan tartott kény' következeitől. Megélte Anglia a' maga' revolutio-periodusát: egy másodikat, alig lehet képzelni; és egy a' Wellington-Ministerium' legditsőbb tettei között, az ő' kilépítésének méltósággal teljes módja; minekutánna az első próbánál tapasztalta, hogy neki ellene van az alsó Ház' többsége. Szívelésre méltó példa Státusembereknek, hogy egy nemzet' jövendő tsendességét és jóllétét 's a' Fejedelmiszék' szerentséjét, ne a' magok' kényneknek áldozzák-fel egy kedvelt systemájok kedvéért. Akarkik legyenek a' személyek,

ik a' Kabinétba fognak menni; nekik, meghatározva múlt-el az idő, melyben a' elekezetek' győzödelméért hartzoltak; olyan principiumok' felállítására most a' dolog, mellyeket a' nemzet kíván, azaz, egészen letenni mindennemű belé-ayatozásról más országok' belső ügyekbajok-ja, melyből a' Frantziaországhoz szorosabb ragaszzkodás következik; egy jól megfontolt újra-öntése a' képviselői systemának; egész felszabadítása a' monopolumok' szorgalmának, a' durva termények' minden taxáinak és belső fabrikatumainak, végre, a' Státus' javával nem ellenkező gazdaság' kiterjesztése a' Státus-szolgálat' minden ágaira; a' többi sok jobbitásokat nem említvén, melyre már Peel Minister az ösvényt megnyitotta.

A' Galignani's Messengerben az itt következő értelme van egy Levélnek: "A' Lordok' Háza' nov. 19-dikei ülése alatt, az új Ministeriumnak itt következő laistroma járt kézről-kézre a' környü-let, talán felelhet a' dolog' valósága mellett. Más bizonyosága lehet az, hogy Aberdeen Gróf, midőn a' Házból kiment, ezt mondá: Palmerston Lord lenne az ő következője, hivatalában. Az új Ministerek, ezek:

Brougham Úr Lord-Kantzler,
 Grey Lord, a' kints' első Lordja (Első Min.),
 Palmerston Lord, külső Státustitoknok,
 Melbourne Lord, belső Státustitoknok, (azelőtt Lamb volt a' neve; Canningnak lelki barátja).
 Goderich Lord, Telepek' Stát. Titoknokja,
 Lansdown Marquis, Titk. Tanács' Elölül,
 Althorp Lord, Kintskam. Kantzlerje,
 Durham Lord, Petsényomó-őrző,
 Sir James Graham, Admiralitás' első Lordja,
 Holland Lord, Lancaster Hség. Kantzlerje,
 Hill Lord, Földi Katonáság' Fővezére,
 Duncannon Lord, Hadi Stát. Titoknok,
 Grant Úr, Biró Prókátor,
 Denman, Attorne-general,
 Richmond Hertzeg, Táborszermester.

— Egy utóíráshoz azt veti hozzá a' Messenger: "Éppen ma vevők a' londoni Jour-

nálokat nov. 20-dikáról, mellyek az új Ministerium' kineveztetését jelentik. A' lista mindenben az, a' mit most feljebb íránk; csak-hogy ezek is utánna vannak írva: Charles Grant Úr, (keletindiai) Kontrollbureau' Elölülője, Auckland Lord vagy Wynne Úr Kereskedésbureau' Elölülője; Thompson, Kereskedésbureau' Vice-Elölülője; Sir Henry Parnell, Pénzverésmester; Devonshire Hertzeg, Kamarás Lord; Bickersteth Úr, Solicitor-Gen.; Anglesea Marquis, Irland' Helytartó-Lordja; Plunkett Lord, Irland' Kantzlerje; Stanley Úr, Irland' Státustitoknokja. Sok új Tisztviselőt nevez még ki. — Ezen kormányozásra Nagybritannia, sőt, mondhatni, Európa is, nagy reménységgel építhet; már, csak belépések is győzödelmet jelent a' Castlereagh szorult-szívű politikája felett, mellyet Wellington és Aberdeen Lordok folytattak. A' tartományokban nagyon örvendeznek az elébbi Ministerek' lebukásán. Liverpoolban a' harangok meghuzása által hirdették azt ki.

Az ángl. minorenis Fejedelemhez Regent választani szándékozván, az ország-
 lo Király' történhető halálát szem előtt tartva, a' Kantzler-Lord, a' szintűgy történhető Posthumus Király' születése' esetére, így okoskodott: "Megfontolván, annak szükségességét, hogy egy Posthumus' lehetséges születése' esetére elővigyázattal kell lenni, javaljuk hogy — ugyanazon feltételek alatt és olyan kiterjeszkedésben, mint a' Kenti Hertzegné, a' gyanított koronaörökös és ország' Regensének védelme foglalni annak gyermeki esztendejében — azon esetre, ha a' Fejedelem meghalván gyermek születik, Őfge. a' Királyné gondviselője lesz ezen gyermeknek és Igazgatója az országnak, amannak gyermeki esztendeji alatt; midőn mi ugyanazon erősségekkel, azon okokat fordítjuk eggyikre mint a' másik-

ra, hogy t. i. azon méjj haszonérdeklésben, mellyel az anya, gyermeke' bátorságára és szeréntséjére bír, ezen anya legalkalmasabb is ára, hogy a' gyermek' felvigyázója és Regense legyen az ó' gyermeki esztendeiben." — Eldon Gróf, tökéletesen helybe-haggya ezen jus-szabás' követését, és dítseri azt a' világosságot és vigyázatot az elő-adásban; feltartja azonban magának saját véleményét, a' részekre-nézve, értebb megvísálásig. Ere, felolvassák a' bill-t, másodsor.

A' Times így szól: "A' Tory-k a' reformáláshoz szítanak; a' Whig-ok, természettel és régen. Kívül-belől a' Parlamenten és benne, mind-tsak reformálást kiáltanak. Okosság tehát az egy Richmond Hgtól, hogy ő is a' reform és költségkímélés mellett fog, és hogy magát ama' tapasztalt Whighoz (Grey Lordhoz) adta. — Az a' bír futa-el (nóv. 19), hogy a' gyújtogatóknak nyomokba igazodtak, s egynehányt megfogtak volna. Vajha való volna! mert, csak egy ürteletlen büntetés távozathatna-el sok szeréntséltenséget.

A' gyújtogatók napról-napra nevednek, és ámbár nagy summák vannak feltéve az országglószéktől a' gonosztévők' felfedezésére, még-sem akadtak azoknak nyomokba. A' napszamosok' össze-sereglése is erőt-vett, és Írlandban, a' hol a' gyújtogatók már régen otthon van, a' mostani történeteknél-fogva Angliában, újj erőt vett magára. Hanem, az Unio' felhomlására tzelőző mozgások, úgyláttzik, meglankadtak sőt egészen félbe-szakadtak volna azólta, miólta a' fő-gyújtogató O'Connel otthon nints.

FRANTZIAORSZÁG

A' párisi Nemzeti-gárda negyedik legiója nóv. 17-dikén, a' maga' Óbestere Montalivet, belső Minister helyett Bertrand Generált választotta Óbesterevé, szóza-

tok' többsége által. Montebello Hertzeg volt a' vetekedője.

A' Journal des Debats szerént: "A' Király 's a' Királyné Páris városa' előkelő Kereskedőinek kérésére, az udvarlások' idejét korábban kezdetik a' Palais-Royalban. Ezek az esteli gyülekezetek bizonyosan sokat tesznek a' nagyon megtsüggedt fénykereskedés' (luxus) felélesztésére. Az elfogadó-napokra, egy különös-féle köntöst állapítottak-meg (ez nem való). Azomban, ÓFge. az egyszerű nemzeti-gárdista-köntöst is éppen oly' kedvesen veszi, valamint a' frantzia Marsal' katonaköntösét (uniformisát). Nints is a' mi ennél az udvarlásnál a' palotában, valami olylyast elfelejtetne, hogy az ember polgár Királynál fordúla-meg.

Egy ordonnance, nóv. 10-dikéről, eltörli a' regiment-Káplánságokat, a' hadseregnek. Ezután, a' város- és várvédeknél 's a' katonai Intézeteknél, a' hol a' Kösség' Papsága az istentisztelethez nem-eleg, Káplán-fogókat, valamint minden Brigáde-nál, há' a' katonaság' Osz-tájokba vagy hadseregekbe van gyűlve. A' mostani, Káplánságot viselő Papokat, mindjárt a' megyés Püspökök' rendelése alá kell állítani. Kárpótlásul, fél esztendei tartást kell nekik adni. — A' navarrai Vice-Király, halasztja még a' frantzia hadi-fogjok' megölettetését. (Utóbb, vissza is küldötte már azokat.)

A' Gazette szerént, közelget a' Ministerek' perének az Instructioja' vége, 's a' debattokat elkezdhetni dec. elején: úgy gondoljak, nem tart 2 hétnél tovább. Hanem, a' Pairkamarához Kérelmeket adtak-be a' párisi Kalmárok, mellyekben azt kéri, hogy hadd halasztódjon ez a' dolog jan. 20-dikára (a' farsáng' kezdete-utáura), ne-hogy az újj esztendei időre káros behatása legyen annak a' kereskedésre. — Semit-sem végeztek még eránta.

* Növ. 18-adikán dolgozott legelőssörült Marsal a' Királlyal. Egy, 500,000 emberből álló, május hónapra tökéletesen organisálandó hadsereg-plánumát közölte ő a' Királlyal, mellyet a' Király jó-hagyott. — Sebastiani Gen. pedig elzudte már az ő' külső foglalatosságait. zbe ölték a' halat, — ez a' Ministerium az, melynek ő neki-termett.

Az alsó Kamara' nov. 22-dikei ülésén, sorra veszi Delaborde Úr a' Ministeriumokat, a' budget-ra-nézve. A' padolgozók eránt azt mondja, hogy a' Klés, elviszi a' budget' 12-tód' részét, 70 milliót (jobbról, tagadják, balról ezt kiják — legalább). Nints itt, úgymond, ilye a' Klerus' magaviselete' vizsgálásá-
k; azomban, fáj, egy Koronaprintzet ni, kinek útazásában, minden ház ki-
n nyitva, de a' ki egyből, úgymint,
ei' Istenének a' házából ki van rekesztve.

Egy kir. Ordonnance oct. 21-dikéről, isza veszi a' 11-dik esztendői Ventose'
dikei Végzés' meghatározásait, a' Kár-
malisok' instellatiójára és tartására for-
tott költségre-nézve. A' tartás, mellyet
Frantziaországban lakó Kárdinálók húz-
k, a' jövő jan. 1-sőjétől-fogva, 1831,
m fog nekik többé kifizetődni. Egy má-
Ordon. 50,000 frankra teszi 1831-től-
gva a' párisi Érsek' tartását.

Lyonból írják, hogy a' Nemzeti-gár-
k, mellyek ebben a' városban, a' Ko-
naprintz' revue-ehez össze gyűlnek, 50-
0 ezer emberből álló sereg lenne. A'
rtomány' minden Szabója katonakön-
sön dolgozik. A' pölgárok' buzgósága,
en innepre-készülésben, meghaladja a'
rakozást. — A' Gazette de France jelen-
hogy a' kereszt elvétele Angersben,
egrémítette a' lakosokat: de a' Gazet-
nem jól hallotta; mert a' missio-ke-
sztet senki-se bántotta, nem is próbál-
azt álló helyéből kimozdítani. — A'

Tribune des Departements, hibázik fel-
adásában, nov. 13-dikáról, hogy Polstier-
Kerületben, egynehány Plebanus vono-
gatta volna magát a' Domine salvum é-
neklésétől. Bizonyíthatjuk, hogy ez a' bot-
ránkoztatás nem esett-meg. Tudja a' Pap-
ság az ő' köteleességét.

A' Courrier Français, a' többek közt,
ezt mondja: "A' Hadministerium egyik
legsürgetősebb foglalatosságának láttzik az,
hogy Párisban nyomon műhelyeket állíta-
nak-fel fegyverek' készítésére: 15,000 dol-
gosoknak lessz ott dolgok egész télen által.

BELGAORSZÁG

Ezen fennírás alatt: "A' két Congress,"
van egy Tzikkej a' Journal de la Haye'
utolsó levelében, melyben a' többek közt,
e' van: "Két Congressre függesztik most
Belgaország' lakosai' szemeiket. Eggyik a'
Nemzeti-gyűlés, mellyet a' brüsseli ideig-
való országglószék hívatott össze, és a' mely-
nek ellenében ez az országglószék, hihe-
tő, nem soká áll-fenn. A' másik tulaj-
dom Congress, a' külső Hatalmaké, kik-
nek a' Követei Londonban gyűltek össze.
Ezen európai Congresstól függ utóljára is
a' mi' bódogságunk vagy elpusztulásunk.
Ezek a' Követelek azt vizsgálják egy oldal-
ról meg, tanátsos lessz-é Európa' színe
előtt helybe-hagyni, hogy a' konstitutziós
Monárchiák ne legyenek egyebek álom-
nál. — Valósággal igasságosnak találták a'
brüsseli revolutiót; e' szerént, vissza-hú-
hatatlanul bizonyos, hogy az örökség min-
den tartományban semmivé tétetett, és
hogy semmi más fejedelemség a' népén
kívül, nintsen, mely az ő' Uralkodóját,
a' hányszor neki tettzik, változtathattja.
Ha ezt a' gyökéértelmet most Belgium-
ra-nézve helybe-haggyák, a' széjjel hin-
tet magbizonyoson gyümölsöt terem. Sok-
kal nagyobb haszonérdeklés forog most
fenn; mint valamennyi ekkorig fenn-for-
gott: élet-halál van szóban. A' népségek,

rendet, békét és nyúgodalmat kívánnak; és, ha ők a Királysággal tartanak, az az oka, mivel' ez nekik mindezen dolgokért kezeskedett; úgy nézik ők a Monarchiát, mint bizonyos kikötőt a politikai szélveszek ellen, mint pl. Portugallban. Ha tehát felkelés ütött-ki; nem helytelen halogatásokkal kell azon segíteni, hogy elterjedjen és megerőssödjön. A' beállott Congressben, nem csak arról lehet értekezni, hogy a' hollandus Királynak 's népének szolgáljanak; hanem gátat kell vetni a' revolutiónak, a' mi, egynehány hónap-múlva, talán késő lenne.

Más-felől, egy Nemzeti Congress nyílik-ki Brüsszelben, a' hol minden kérdés, mellyek a' társasági épületnek fészkül szolgálnak, szóba jönnek. Minden, a' mit csak a' jacobinismus, otsmányt és émejgöst előmutathat, mindent, a' mit a' leggőgösebb fenn-héjjazás, a' legostobább képzet némely szeméjjekebe össze-halmozhat, megigézi Brüsselt. Minden Monarcha tyranná lesz itt, a' vadtság szabadsággá, öldöklés és fosztogatás igassággá, a' legalatsonyabb népsepredek' országa, igasságos Fejedelemséggé béjjegeztetik. Azomban, minden emberrel köz a' kedve-vesztés, a' jövendő, búval teljes színekkel áll elő, és csak irtódzva gondolkoznak arról. — Ez az író nagyon megtsalta magát.

A' brüsseli Nemzeti-Congressben, a' 6-dik ülésben, nov. 16-dikán, a' többek közt Celles Báró, felgolta a' maga' javallatját, Belgium függetlensége' kinyilatkoztatása-felől. Ez a' függetlenség, úgy mond, lett-dolog; az ideigvaló országloszék nyilatkoztatta azt ki, de jó hogy azt a' Nemz. Congress pompáson is hirre-adja. 1814-ben egyesítették Belgiumot, kérdés nélkül, Hollandal, mint birtoknagyo-bítást. Nem Holland, nem is az Oranje Ház' kedvéért esett ez; hanem, tsupán

hogy azt Frantziaországtól elszakasszák. Én, nem akarom hogy Belgium, valamelyik országnak birtoknagyo-bításúl szolgáljon, azt akarom, sohase legyen az többé frantzia' departement. Független Státust tsináltunk mi azelőtt az austriai Ház alatt (az idvezűlt lelkű hasonlíthatatlan derék Albert Hg. kormányozása alatt); és ismét függetleneknek kell nekünk lennünk. A' mi' kinyilatkoztatásunk 1850-ban, tsupán - tsak annak vissza kívánása (reclamatio), melyhez nekünk, már 1814-ben, jussunk vólt. Az a' képzet, mely akkor uralkodott, nints többé." — A' Rodenbach javallatja, ez: "Én, azt javallom, hogy a' Nemzeti Congress minden hatalomtól kirekesztettnek nyilatkoztassa a' Nassau familiát." Hozzá mondotta még ezt is: "örökre"; de ezt jónak találták kihagyni a' javallatból. — Sokan szóllottak még ezeken kívül: de, meg kell valani amaz ortzáatlan haag-i gúnyoló ellen, hogy az egész vetekedés és értekezés tisztességes mérséklettel foljt még eddig. — Legnagyo-bb vetekedés támot nov. 17-dikén a' luxemburgi kérdés felett. A' függetlenség' kihirdetését, hihetőleg, nov. 18-dikára mondják. — Az országlásforma' megvítatása 19-vagy 20-dikán fog kezdődni. Már is sejdíthetni, hogy a' többség a' konstitutziós Mornárchiát választja; melynél jobbat nem is kívánhat azon esetben, ha, vagy még az élőknek, vagy a' Maradéknak lesz hozzá eszek, hogy azon, ha az idő' lelke és a' körülállás kívánni fogja, nem erőltetéssel, mint az Anglusok, vagy revolutzióval, mint a' Frantziák és Belgák, hanem, szánt-szándékkal és idejében jobbit, mint a' Magyarok. A' Courier de la Meuse-hez küldöttbe valaki Brüsselből egy Tzikkejt a' Státus' Fő-Feje' választandóságáról, melyben e' van: "Lehetetlen vólna-é egy Printzről az austriai Házból, gondolkozni, pl.

á r o l y Fő-Hertzege, Burgundi Má-
 a és a' mi' régi Hertzegünk' Szárma-
 ttjáról? Ennek, nagy tehetsége van.
 zyszerű, költség-kiméllő, valamint Há-
 na minden Printzei, mindég hajlott
 a' Belgákhoz, és gyakori bizonyosságát mu-
 tta annak, midőn az austriai hadsere-
 t vezérlette. Mindég szabad-lelkűen mu-
 tta magát, valamint az atya, Leopold.
 mlékeznék az ő' magaviseletére Német-
 országban, azon utolsó betsület-adásról,
 mely a' republicanus Gen. Marceau-nak
 regtétetett. Nem lehet őtet türelmet-
 nességgel vádolni; mivel' protestáns Printz-
 szonyt vett-el. Ötvenkilentz esztendő-
 srost, és van neki egy 13 esztendő-
 s fia. az ő' Nagymamájának Mária-Téresiának
 mlékeznék, az ő' Rokonaé, Lothringi Ká-
 o l y Printzé, nem alutt-el a' Belgák' szi-
 ében. Az ő' ifjúsága' emlékeznék, az ő'
 zármazása, katonai híre-neve, hatalma-
 on ajánlják őtet. Vajon magára vállal-
 ia-é egy olyan terhet? Reménylhetni
 az ő' vonzódásából Belgiumhoz és a' Bel-
 gákhoz. Négy millió ember' szerentsejé-
 nek, kiknek kormányozására gyenge if-
 júságától-fogva rendeltetett volt, mege-
 rőssítése, annyit tenne, mint pájáját di-
 tsőségesen végezni. Melyik Fő nyújthatna
 Belgiumban Európának ilyen zálogot?

Egy ántwerpeni Belgának (aligha nem
 Kereskedő, mert pénzen jár az esze) il-
 lyen képzetei vannak: "Belgaország' igaz-
 gatásával jó volna a' Reichstadti Hget meg-
 kínálni, kit ő' Dona Mária portugalli Ki-
 rállyéval akar össze bázásítani. Don Mig.
 a' mint ő' gondolja, minekutánna őtet a-
 maz megesmérné, kinyitná osztán neki
 saját kikötőit, valamint a' brasiliai Tsá-
 szár is a' belga kereskedésnek az övéit ki-
 nyitná; s ez által Belgium, meglátná vesz-
 tesége kipótlását, melyet, Hollandtól
 elválása által szenved.

Eppen most (nov. 19) érkezik egy tu-

dósítás (ezt írják a' belga határszélről), hogy
 a' hollandus Király elfogadta volna az i-
 deigvaló országlószerék' javallatját a' határ-
 szél-lineáról. Megfontolták azt, hogy 1814-
 ben a' Schelde' egész bal-partja a' tulaj-
 don Belgiumhoz tartozott. — Négy Prin-
 tzet javallottak már a' belga koronára,
 Első Oranje Printz, második a' frantzia
 Király 5-dik fia; harmadik Károly Fő-
 Hertzeg, és a' 4-dik a' Reichstadti Hertzeg.

Brüsselből olyan hírek futamodtak vól-
 na már, mellyek békételességet és ellen-
 támodást prédikálnak. Seregestől tsopor-
 toztak volna már nov. 17-dikén az út-
 tzákon a' pölgárok és a' népsalak, s ezt
 kiabálták: Elljen Potter! Némelleyek azt is
 hallották volna: Le, a' Congressel, le, a'
 Papokkal! Lüttichben is nagy peéség vól-
 na. A' nem tettik ezeknek, hogy a' Con-
 gress tsaknem egészen Nemességből és
 Papságból áll.

Van Halen Generált szabad lábra bö-
 tsátották Mons-ban, mind-a'-két Adju-
 tánsával együtt. — Haagi tudósítások sze-
 rént a' Genti Journalban, 4000 Német
 önkéntes állott volna katonának a' Hol-
 landusokhoz.

NÉMETORSZÁG

A' Ménus mellől. "A' mi' Párisból jött
 tudósításaink nagyon kedvezők; az újj
 Ministerium, úgy láttzik, embere lessz az
 ő' problémájának. — Hanau-ban ismét
 ebül van a' dolog. Növ 20-dikán este ösz-
 sze tsődültek az emberek, a' kenyér' drá-
 gasága' színe alatt, a' kenyérsütők' háza
 előtt. A' katonaság kemény magokviselete
 által, még is tsakugyan letsilapították ő-
 ket; de inkább némely tisztelt emberek'
 szavára oszlottak széjjel. Utóbbi levelek
 szerént, 21-dikén délután, igen véresen
 újjült-meg a' lázzadás; minthogy a' nép,
 egynehány megfogott lázzadót, kiket ka-
 tonai óltalom alatt kezdetek Fuldába ki-
 sérti, erővel szabadított-ki, s e' mel-

lett egynehány embert öltek-meg, sokat, megsebesítettek. Estig még, nem egészen állott helyre a' tsendesség.

Frankfurtból írják nov. 22-dikén, hogy az azelőtti este még az egész Hanau fegyverben állott, és erőssen hartzoltak az úttzakon.

AUSTRIA

Ö ts. k. Felsege méltóztatott nov. 27-kén költ kegyelmes kézírása által Nagy Méltósága Gróf Nádasdy Mihály Úr Ö-Exját, eddig volt Finantz-Ministert, és a' közönséges Udvari Kamara' Elölülőjét, Státus és Conferentiális Ministerré kegyelmesen kinevezni, és mind a' finantziális, mind az Öfelsege Státus- és conferentiális Tanácsában a' politikai magyar dolgok osztályának kormányozását reá bízni.

MUSZKAORSZÁG

Nov. 9. — Diebits Hadmarsalt, várják a' muszka-lengyel határszélén, hogy az oda gyűlő katonaság' gondjaviseléséről rendelést tegyen. Azt állítják, hogy az oda rendelt katonaság' száma 200,000 emberre fog szaporíttatni, 400 ágyúval együtt; hét hadsereg, a' lengyel sereggel együtt. Egy olyan hadi erő' kibontakozását, nem lehet másképp' nézni, mint egy igen nyomos magamutogatást, azon esetre, ha a' szerkezetek nyugoton, Európa' többi részére-nézve veszedelmes fordulást vennének magokra. Tsaknem az egész muszka katonaság mozgásban van henu a' birodalomban 's szállanak-be a' várakba 's helységekbe várvédül, azok helyett a' mellyek a' határszélre mentek. Nem kell hinni, hogy Muszkaország semmit-se tűnődne saját tűzhelye körül, a' Cholerán kívül is. Ha a' Muszáknak táborba kelene szállani, Diebits Gróftot tették már meg Fővezérnek: de hihető, nem Diebits Gen., hanem a' frantzia országlószék' magaviseletétől függ a' béke és a' háború.

MAGYARORSZÁG

Pest, dec. 8. — Tudós Wekerle György Úr, Orvos Doctor, Szemorvos és Bába-Mester, szivére vévén a' sinlöd emberiség' egyik, 's másik rendének elhagyott sorsát, Felseges Urunkhoz folyamodott, azon kegyelmes királyi engedelemért alázatosan esedezvén, hogy a' Pesti kir. Universitásban az Orvos-Kar mellett a' tsetsemök' és asszonyok' nyavajjáról ingyen rendkívül való oktatásokat adhasson azon orvos-tanulóknak, kik esméreteiket bővíteni, 's a' nyavajgó emberiségnek nagyobb sikerrel szolgálni kívánnak. Ö ts. k. Felsege, tekintvén, hogy egyéb Universitásoknál hasonló tanító-szék fennállanak, egyébarant is a' jónak, hasznosnak mindenütt kegyelmes előmozdítója lévén, T. Wekerle Úr' kérelmét megadni méltóztatott. — Ennek következtetésében a' tisztelt Tudós Úr a' mult szombat, dec. 4-dikén, az egész Orvos-Karnak, 's egyéb számos tudós Vendégeknek jelenlétében, Nagyságos Lenhossék Mihály kir. Tanácsos Úr és ország' Fő-orvosa, mint az Orvos-Kar' Directora által ezen rendkívül való Tanítói hivatalába szokott szertartással bévezettetett.

HIRDETÉS

A' K. Fiscale Archivum eddig volt Regestransá Illyéni Farkas János, Thesaurialis Expeditornak promoveáltatt.

JELENTÉS

Az Erdélyi Híradó váltása a' Mértéktár II-dik Kötetével együtt, fél esztendőre frankózza 5 for. Conv. pénz. Ha a' Társalkodó is kívántatik mellé; a' 2 együtt 7 forint.

A' Nvti. Társalkodó magánoson, külön horitékban frankózza 2 for. 30 xr. C.p. Az 1830-diki egész Társalkodó (52 árkus) Kološváron helyben 2 for. 30. xr.